

Puheenjohtaja Timo Rätty
AKT:n valtuustolle 22.3.2012

/muutokset puhuttaessa mahdollisia

Hyvät toverit,

Kun minut valittiin AKT:n puheenjohtajaksi huhtikuussa 2001, minulle annettiin tehtävä ylitse muiden: että minun on varmistettava, että AKT:n vahva edunvalvontalinja säilyy kaikissa olosuhteissa ja valta AKT:ssa säilyy jäsenistöllä. Tätä linjaa olen noudattanut joka ikinen työpäivä.

Kun aloitin puheenjohtajana liiton työilmapiiri oli huono. Se kävi ilmi ennen puheenjohtaja-aikaani tehdystä työilmapiiriselvityksestä. Tiesin, että työilmapiiri ei ollut paras mahdollinen, olinhan työskennellyt liitossa monta vuotta lakimiehenä.

Koko minun aikani työilmapiirin ongelmia on yritetty ratkaista useiden tahojen avulla. Mukana ovat olleet työterveyshuolto, työterveyslaitos ja työyhteisökehittäjä. Töitä on siis tehty kymmenen vuoden ajan. Työilmapiirissä oli jo selviä kohentumisen merkkejä, mutta valtataistelun noustessa pintaan tilanne alkoi muuttua vaikeammaksi.

Selkeä käännekohta oli vuosi ennen vuoden 2010 edustajakokousta. Olen äärimmäisen surullinen siitä, että kuluneiden vuosien aikana ilmapiiri ei ole lukuisista yrityksistä huolimatta kohentunut. Puheenjohtajana kannan tästä vastuun.

Onko syy yksin minun, sen arvioivat muut kuin minä.

Minulla oli ja on edelleen vahva usko siihen, että mitä avoimempi ilmapiiri niin sen parempi. Sitä haluan toteuttaa myös tänään ja käydä läpi kanssanne kaiken.

Olen keskittynyt puheenjohtajan työssäni siihen, mikä on AKT:n ensisijainen ja ainoa tarkoitus, miksi olemme olemassa: jäsenten edunvalvontaan. Olen tehnyt parhaani edunvalvonnan eteen, niin työehtosopimusneuvotteluissa kuin myös muilla rintamilla.

AKT uskaltaa sanoa asiat siten, kuin ne työntekijöiden näkökulmasta ovat. Emme ole kaivanneet päänsilittelyä, vaan selviä tuloksia solidaarisemman ja tasa-arvoisemman yhteiskunnan rakentamiseksi. Viimeaikainen työurakeskustelu on jälleen kerran osoittanut tämän: me vastustimme jyrkästi SAK:n hallituksessa eläkeiän nostoa. Mekaanisen eläkeiän noston sijaan vaadimme parannuksia työoloihin ja työssä jaksamiseen. Halusimme puolustaa suomalaisen työntekijän etua. Ja se tuotti tulosta: tällä viikolla työmarkkinaosapuolet ilmoittivat valtioneuvostolle, että eläkeikää ei tule nostaa.

Hyvät toverit,

AKT on ollut historiansa aikana mitä moninaisimpien vastustajien tähtäimessä: milloin avoimesti, milloin välikäsien kautta puskiasta ampuen. Eteläranta Kympin yksi suurimpia unelmia lienee AKT:n tuhoaminen. Historian kuluessa meidät on erotettu kolme kertaa SAK:sta. Kaikissa olosuhteissa olemme seisseet aattemme takana suoraselkällisesti ja olemme pitäneet pintamme.

Moni taho tässä yhteiskunnassa haluaisi nähdä AKT:n kaatuvan.

AKT ei kaadu ulkoa käsin. Jos me kaadumme, me kaadumme sisäisten riitojen ja vallantavoittelun seurauksena.

AKT:ssa on käynnissä hanke, jossa valta yritetään siirtää pois jäseniltä. Hanke on ollut käynnissä vuosia.

Noin vuosi ennen 2010 edustajakokousta alkoi toimiston sisältä minun mustamaalaamiseni julkisuuteen ja jäsenistön suuntaan toden teolla. Edustajakokouksen lähestyessä alettiin toimiston sisältä etsiä keinoja minun syrjäyttämisekseni puheenjohtajan paikalta.

Minun virheeni puheenjohtajana on ollut, etten ole ajoissa tunnistanut hankkeen syvyyttä, vakavuutta ja hankkeeseen ryhtyneiden ihmisten piittaamattomuutta AKT:n tulevaisuudesta.

Ylimääräinen valtuusto kokoontui tiistaina 31. tammikuuta. Tuolloin kävimme hyvin monia asioita läpi. Sain teiltä, hyvät valtuutetut, luottamuksen jatkaa tehtävässäni liiton puheenjohtajana. Kaikkia tämä päätös ei miellyttänyt.

Välittömästi valtuuston ylimääräisen kokouksen jälkeen oli havaittavissa vahva hanke luottamukseni saattamiseksi uudestaan kyseenalaiseksi, kun liittosihteeri ja sihteeri esittivät Kuljetusliittohankkeelle, että minut syrjäytetään. Olen kokenut tämän valtuuston päätöksen vastaisen toiminnan hyvin raskaana.

Ylimääräinen valtuusto antoi liiton hallitukselle toimeksiannon, joka kuului: ”mikäli on sisäisiä ongelmia toimintatavoissa tai toiminta-organisaatiossa, tulee hallituksen ryhtyä toimiin asioiden kuntoon saattamiseksi.” Näin tapahtui. Hallitus kutsui ulkopuolisen selvitysmiehen selvittämään liiton sisäisiä ristiriitoja ja itse sitouduin toteuttamaan hänen ehdotuksensa.

Hyvät toverit,

Tämä työ ja tämä liike on ollut minulle elämäntehtävä. Olen juristin prototyyppi ja totinen torvensoittaja monessa tilanteessa. Voidaan kysyä, olisiko tähän elämäntehtävääni liiton puheenjohtajana pitänyt kuulua enemmän hymyä ja naurua? Minä olen asettanut ykkössijalle liikkeen ja jäsenistömme. Se on ollut minun linjani ja valintani.

Puheenjohtajana vuonna 2001 linjasin, että haluan keskittää tarmoni siihen, mikä on liikkeen kannalta tärkeintä ja minkä parhaiten taidan: sopimuspolitiikkaan ja

AKT:n sisältökysymysten edistämiseen kaikin tavoin, joilla liiton puheenjohtaja voi sitä tehdä. Tämän vuoksi esitin toivomuksen, että liiton henkilöstöpolitiikan ottaa hoitaakseen liittosihteeri.

Viime aikoina AKT on joutunut ennennäkemättömän mediayllytyksen kohteeksi. Tämä ei missään nimessä ole hyväksi liikkeelle. Jäseniä ja heidän perheitään on uhkailtu. Ikäviä tosiasioita todistamaan joutuneet ihmiset eivät uskalla tulla nimellään ulos kuin oikeudessa. Tällainen on liikkeessämme järkyttävää.

Olen yrittänyt hillitä julkisuuden käyttämistä äänitorvena keskustelussa, joka tulisi käydä liikkeen sisällä.

Nyt tarvitaan toimenpiteitä, jotka kokoavat tämän liikkeen entistä vahvemiksi.

AKT:n on noustava entistä vahvempana. AKT:n vahvuus on yhtenäisyydessämme. Nyt on yritetty iskeä kirvestä jokaiseen väliin, johon terän on suinkin saanut ujutettua. Tuhoa on jo syntynyt. Me emme saa antaa periksi tämän liikkeen hajottamisyriyksille.

Nyt elämme tilanteessa, jossa liikkeen hajottaminen on päässyt jo niin pitkälle, että sitä ei pysäytetä kuin suurella voimalla. Koko liike tarvitaan marssimaan yhtä jalkaa hajottamisen estämiseksi ja liikkeen uuden voiman kokoamiseksi.

Peli on mennyt niin kovaksi, että tätä taakkaa ei tule laskea hallituksen harteille, eikä valtuuston harteille. Taakka ja vastuu on niin kova, että voidaanko valtuusto asettaa toverituomioistuimeksi ratkaisemaan se? Voidaanko valtuustolta edellyttää sellaista vastuuta, jonka seuraukset voivat olla täysin hallitsemattomat?

Minun mielestäni liike on nyt sellaisessa tilanteessa, että ylimääräinen edustajakokous on välttämätön. Vain ylimääräisen edustajakokouksen kautta voimme varmistua siitä, että AKT:n koko jäsenistö on mukana päättämässä AKT:n suunnasta tästä eteenpäin. Suunnan on oltava hallittu, ja sillä on oltava koko jäsenkunnan laaja tuki.

Hyvät toverit,

Nyt seison tässä edessänne, jälleen arvioitavananne. Kuluneet ajat ovat olleet äärimmäisen raskasta aikaa. Myllytyksen keskellä saamani luottamus ja tuki on antanut voimaa.

Minä uskon, että tässä on se paikka, jolloin on todettava, että ylimääräinen edustajakokous saa päättää liiton suunnan. AKT on olemassa vain ja ainoastaan jäseniä varten. Jäsenten on saatava ratkaista ne askelmerkit, joista käsin AKT lähtee uusin voimin kohti tulevia haasteita. Ollaksemme uskottava ammattiliitto, on edustajakokouksen tehtävä suuret ratkaisut. Jäsenten on saatava päättää.

Kiitoksia.